

Media społeczne w Europie

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 25 września 2008 r. w sprawie mediów społecznych w Europie 2008/2011(INI)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 150 oraz art. 151 Traktatu WE,
- uwzględniając Traktat z Amsterdamu zmieniający Traktat o Unii Europejskiej, Traktaty ustanawiające Wspólnoty Europejskie i niektóre związane z nimi akty, podpisany dnia 2 października 1997 r. oraz Protokół nr 9 w sprawie systemu publicznego nadawania w państwach członkowskich¹,
- uwzględniając art. 11 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając konwencję UNESCO w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego, w której stwierdzono zasadność polityki publicznej służącej uznaniu i wspieraniu pluralizmu,
- uwzględniając dyrektywę 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa ramowa)²,
- uwzględniając dyrektywę 2002/19/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie dostępu do sieci łączności elektronicznej i urządzeń towarzyszących oraz wzajemnych połączeń (dyrektywa o dostępie)³,
- uwzględniając dyrektywę 2002/20/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa o zezwoleniach)⁴,
- uwzględniając dyrektywę 2002/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników (dyrektywa o usłudze powszechnej)⁵,
- uwzględniając dyrektywę 2007/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. zmieniającą dyrektywę Rady 89/552/EWG w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich, dotyczących wykonywania telewizyjnej działalności transmisyjnej⁶,

---

¹ Dz.U. C 340 z 10.11.1997, s. 109.

² Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 33.

³ Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 7.

⁴ Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 21.

⁵ Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 51.

⁶ Dz.U. L 332 z 18.12.2007, s. 27.

- uwzględniając decyzję 676/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie ram regulacyjnych dotyczących polityki spektrum radiowego we Wspólnocie Europejskiej (decyzja o spektrum radiowym)¹,
  - uwzględniając białą księgę Komisji w sprawie europejskiej polityki komunikacyjnej (COM(2006)0035),
  - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie europejskiego podejścia do umiejętności korzystania z mediów w środowisku cyfrowym (COM(2007)0833),
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 lipca 1995 r. w sprawie zielonej księgi zatytułowanej „Opcje strategii wzmocnienia europejskiego przemysłu programów w kontekście polityki audiowizualnej Unii Europejskiej”²,
  - uwzględniając dokument roboczy służb Komisji w sprawie pluralizmu mediów w państwach członkowskich Unii Europejskiej (SEC(2007)0032),
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie niebezpieczeństwa naruszania w UE, a w szczególności we Włoszech, swobody wypowiedzi i prawa do informacji (art. 11 ust. 2 Karty Praw Podstawowych)³,
  - uwzględniając zlecone przez Parlament Europejski opracowanie pt. „Sytuacja mediów społecznych w Unii Europejskiej”,
  - uwzględniając zalecenie Rady Europy Media społeczne/Rec (2007) 2 Komitetu Ministrów dla państw członkowskich w sprawie pluralizmu w mediach i zróżnicowania zawartości programowej,
  - uwzględniając deklarację Rady Europy (Decl.-31.01.2007E) Komitetu Ministrów w sprawie ochrony roli mediów w demokracji w kontekście koncentracji mediów,
  - uwzględniając wspólną deklarację w sprawie różnorodności w nadawaniu, opracowaną przez specjalnego sprawozdawcę ONZ ds. wolności opinii i wypowiedzi, przedstawiciela OBWE ds. wolności mediów, specjalnego sprawozdawcę Organizacji Państw Amerykańskich ds. wolności wypowiedzi oraz specjalnego sprawozdawcę Afrykańskiej Komisji Praw Człowieka i Narodów ds. wolności wypowiedzi i dostępu do informacji, przyjętą w dniu 12 grudnia 2007 r.,
  - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kultury i Edukacji (A6-0263/2008),
- A. mając na uwadze, że media społeczne działają jako organizacje niezarobkowe odpowiedzialne wobec społeczności, której służą,
- B. mając na uwadze, że ich niezarobkowy charakter oznacza, że podstawowym celem tych środków przekazu jest angażowanie się w działania prowadzone w publicznym

¹ Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 1.

² Dz.U. C 249 z 25.9.1995, s. 219.

³ Dz.U. C 104 E z 30.4.2004, s. 1026.

lub prywatnym interesie, nieukierunkowane na jakikolwiek zysk komercyjny lub finansowy,

- C. mając na uwadze, że odpowiedzialność wobec danej społeczności oznacza, że media społeczne muszą ją informować o swoich działaniach i decyzjach, uzasadniać je i podlegać sankcjom w przypadku potencjalnych wykroczeń,
- D. mając na uwadze istotne różnice między państwami członkowskimi w odniesieniu do rozpowszechnienia mediów społecznych i ich oddziaływania, które jest największe w tych państwach członkowskich, w których wyraźnie uznano ich status prawny i w których istnieje świadomość ich wartości dodanej,
- E. mając na uwadze, że zawartość programową mediów powinni móc tworzyć członkowie danej społeczności, wspierając w ten sposób aktywny udział wolontariuszy w produkcjach medialnych zamiast biernej konsumpcji mediów,
- F. mając na uwadze, że media społeczne bardzo często nie reprezentują większości społeczeństwa, lecz służą różnym mniejszym, w wielu przypadkach lokalnym lub regionalnym, określonym grupom docelowym, pomijanym przez inne media,
- G. mając na uwadze, że media społeczne pełnią wśród pozostałych mediów istotną, choć dotychczas w dużym stopniu niedocenianą rolę, zwłaszcza jako źródło treści dotyczących wydarzeń lokalnych, a także zachęcają do innowacyjności, twórczości i różnorodności treści,
- H. mając na uwadze, że media społeczne muszą dysponować jasno zdefiniowanym mandatem, takim jak przynoszenie korzyści społeczeństwu, co musi także znajdować odzwierciedlenie w przekazywanych przez nie treściach,
- I. mając na uwadze, że jedną z głównych słabości mediów społecznych w Unii Europejskiej jest brak prawnego uznania w wielu krajowych systemach prawnych, a także mając na uwadze, że dotychczas żaden z odpowiednich wspólnotowych aktów prawnych nie zajął się kwestią mediów społecznych,
- J. mając na uwadze, że wprowadzenie kodeksu postępowania jako uzupełnienia uznania w świetle prawa wyjaśniłoby status i rolę tego sektora, a także stosowane w nim procedury, prowadząc do pewności sektora, a jednocześnie zapewniając jego niezależność i zapobiegając wykroczeniom,
- K. mając na uwadze, że dzięki Internetowi sektor ten wkroczył w nową erę charakteryzującą się nowymi możliwościami i wyzwaniem, a także mając na uwadze, że koszty przejścia z nadawania analogowego na cyfrowe są znacznym obciążeniem dla mediów społecznych,
- L. mając na uwadze, że rok 2008 ogłoszono Europejskim Rokiem Dialogu Międzykulturowego, co oznacza, że media w UE mają do odegrania szczególnie ważną rolę poprzez zapewnianie nadzwyczaj odpowiednich środków wypowiedzi i informacji dla mniejszych podmiotów kultury w społeczeństwie jako całości oraz dla kontynuacji dialogu międzykulturowego w roku 2008 i w kolejnych latach,
- M. mając na uwadze, że media społeczne to ważne narzędzie wzmocnienia roli obywateli i zachęcania ich do aktywnego zaangażowania w społeczeństwie obywatelskim; mając na

uwadze, że media społeczne wzbogacają debatę społeczną, stanowiąc środki wewnętrznego pluralizmu idei, a także mając na uwadze, że koncentracja własności zagraża gruntownej prezentacji w mediach zagadnień o znaczeniu lokalnym, interesujących wszystkie grupy tworzące daną społeczność,

1. podkreśla, że media społeczne są skutecznym narzędziem umacniania różnorodności kulturowej i językowej, integracji społecznej i lokalnej tożsamości, co wyjaśnia zróżnicowanie tego sektora;
2. zaznacza, że media społeczne pomagają umacniać tożsamość danych grup interesów, a jednocześnie umożliwiają członkom tych grup nawiązywanie kontaktów z członkami innych grup społecznych, a w związku z tym odgrywają ważną rolę we wspieraniu tolerancji i pluralizmu w społeczeństwie oraz wnoszą wkład w dialog międzykulturowy;
3. podkreśla również, że media społeczne wspierają dialog międzykulturowy poprzez edukację opinii publicznej, zwalczanie stereotypów i poprawę propagowanych przez media opinii na temat wspólnot w obrębie społeczeństwa, którym grozi wykluczenie, takich jak uchodźcy, migranci, Romowie i inne mniejszości etniczne i religijne; podkreśla, że media społeczne są jednym z dostępnych narzędzi służących integracji imigrantów, a także umożliwiają aktywny udział w życiu społeczeństwa jego członkom, którzy znajdują się w trudnej sytuacji, poprzez angażowanie ich w istotne dla nich debaty;
4. podkreśla, że media społeczne mogą odegrać istotną rolę w programach szkoleniowych z udziałem organizacji zewnętrznych, w tym uczelni wyższych, i niewykwalfikowanych członków społeczności, będąc cennym punktem wymiany doświadczeń zawodowych; podkreśla, że dzięki szkoleniu w dziedzinie technologii cyfrowej, w zakresie korzystania z Internetu oraz edytorstwa przez udział w działaniach związanych z mediami społecznymi ludzie zdobywają przydatne i możliwe do wykorzystania w innych dziedzinach umiejętności;
5. zauważa, że media społeczne stanowią ujście dla lokalnej twórczości i publiczne forum umożliwiające artystom i twórcom testowanie nowych pomysłów i koncepcji;
6. jest zdania, że media społeczne przyczyniają się do osiągnięcia celu poprawy umiejętności obywateli w zakresie korzystania z mediów poprzez bezpośrednie zaangażowanie obywateli w tworzenie i rozpowszechnianie treści programowych oraz wzywa do tworzenia szkolnych form mediów społecznych w celu rozwijania wśród młodzieży postaw obywatelskich, zwiększania umiejętności korzystania z mediów, a także kształcenia szeregu umiejętności, które następnie mogą być wykorzystane do udziału w tworzeniu mediów społecznych;
7. podkreśla, że media społeczne pomagają wzmocnić pluralizm medialny, dodatkowo wzbogacając podejście do istotnych dla danej społeczności kwestii;
8. podkreśla, że z uwagi na wycofanie się lub brak mediów publicznych i komercyjnych na niektórych obszarach, w tym najbardziej oddalonych, oraz na tendencję redukcji lokalnych treści w mediach komercyjnych media społeczne mogą stanowić jedyne źródło lokalnych wiadomości i informacji i być jedynym głosem lokalnych społeczności;
9. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że media społeczne mogą przyczynić się do zwiększenia poziomu świadomości obywateli w odniesieniu do istniejących usług publicznych oraz

wesprzeć udział obywateli w dyskusji publicznej;

10. uważa, że media społeczne mogą stanowić skuteczny środek przybliżania Unii obywatelom poprzez kierowanie przekazu do określonych docelowych odbiorców; zaleca państwom członkowskim aktywniejszą współpracę z mediami społecznymi w celu zainicjowania bardziej ścisłego dialogu z obywatelami;
11. zwraca uwagę na fakt, że do wykorzystania potencjału sektora niezbędna jest dobra jakość mediów społecznych, i podkreśla, że bez odpowiednich środków finansowych nie można takiej jakości uzyskać; zauważa, że media społeczne dysponują bardzo różnymi zasobami finansowymi, które w większości przypadków są raczej skromne, a także uznaje, że dodatkowe finansowanie oraz dostosowanie do środowiska cyfrowego umożliwiłoby sektorowi mediów społecznych rozszerzenie profilu innowacyjnego i przyniosłoby nowe i istotne usługi, wnoszące wartość dodaną do istniejących usług analogowych;
12. zauważa, że sektor ten nie dysponuje odpowiednim wsparciem, dzięki któremu możliwe byłyby ważne działania służące lepszemu reprezentowaniu tych mediów w kontaktach z decydentami Unii Europejskiej i na poziomie krajowym;
13. podkreśla, że nieodzowna jest niezależność polityczna mediów społecznych;
14. wzywa Komisję i państwa członkowskie do uwzględnienia treści zawartych w rezolucji poprzez zdefiniowanie mediów społecznych jako mediów:
  - a) charakterze niezarobkowym, niezależnych nie tylko od władz krajowych, ale także lokalnych, zaangażowanych przede wszystkim w działania prowadzone w interesie publicznym i w interesie społeczeństwa obywatelskiego, służących wyraźnie zdefiniowanym celom, które zawsze uwzględniają korzyść dla społeczeństwa i przyczyniają się do dialogu międzykulturowego;
  - b) odpowiedzialnych wobec społeczności, której chcą służyć, co oznacza, że muszą one informować daną społeczność o swoich działaniach i decyzjach, uzasadniać je i podlegać sankcjom w przypadku potencjalnych wykroczeń, aby usługi były nadal kontrolowane przy uwzględnieniu interesów danej społeczności oraz aby zapobiec powstawaniu sieci kontrolowanych odgórnie;
  - c) których zawartość programową mogą tworzyć członkowie danej społeczności, z możliwością uczestniczenia we wszystkich aspektach działalności i zarządzania, przy czym osoby odpowiedzialne za redakcję treści muszą posiadać kwalifikacje zawodowe w tym zakresie;
15. zaleca państwom członkowskim, bez uszczerbku dla mediów tradycyjnych, prawne uznanie mediów społecznych za osobną kategorię mediów istniejącą obok mediów komercyjnych i publicznych, w przypadkach gdy takiego uznania wciąż brak;
16. zwraca się do Komisji, by przy określaniu wskaźników ilustrujących pluralizm medialny wzięła pod uwagę media społeczne jako alternatywne, oparte na oddolnym podejściu rozwiązanie kwestii zwiększenia pluralizmu mediów;
17. wzywa państwa członkowskie do aktywniejszego wspierania mediów społecznych w celu zapewnienia pluralizmu medialnego, pod warunkiem że wsparcie to nie przynosi

uszczerbku mediom publicznym;

18. podkreśla rolę, jaką mogą odegrać władze lokalne, regionalne i krajowe we wspieraniu i promowaniu mediów społecznych poprzez zapewnianie odpowiedniej infrastruktury oraz przez wsparcie w ramach programów zachęcających do wymiany najlepszych wzorców, takich jak program wspólnotowy „Regiony na rzecz zmian gospodarczych” (wcześniej Interreg);
19. wzywa państwa członkowskie, by udostępniały widmo częstotliwości telewizyjnych i radiowych, zarówno analogowych, jak i cyfrowych, pamiętając, że usługi świadczone przez media społeczne nie powinny być oceniane pod względem kosztu alternatywnego ani uzasadnienia kosztu przydziału widma, lecz raczej pod względem ich wartości społecznej;
20. przyznaje, że z jednej strony sektor ten dysponuje jedynie w niewielkiej części wiedzą i doświadczeniem potrzebnymi, by ubiegać się o wsparcie UE i korzystać z niego, z drugiej strony natomiast zarządzający funduszami nie są świadomi potencjału mediów społecznych;
21. przyznaje, że sektor ten mógłby w większym stopniu korzystać ze wspólnotowych programów finansowania, takich jak Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i Europejski Fundusz Społeczny, pod warunkiem że przyczyniają się one do osiągnięcia celów mediów społecznych, a także w większym stopniu wykorzystywać możliwości edukacji i kształcenia dziennikarzy w programach kształcenia ustawicznego i innych; podkreśla jednak, że finansowanie musi pochodzić głównie ze źródeł krajowych, lokalnych i innych;
22. wzywa media społeczne do utworzenia europejskiej platformy internetowej, za pośrednictwem której można by rozpowszechniać użyteczne i istotne dla sektora informacje oraz ułatwiać nawiązywanie kontaktów i wymianę najlepszych praktyk;
23. zobowiązuje swojego Przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu oraz Komitetowi Regionów, jak również rządów i parlamentom państw członkowskich.